

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TY BA (External) Examination

Friday, 7 March 2014

10.30 am - 1.30 pm

Sanskrit Lit. VII

तर्कसंग्रह-अन्नभट्ट, सांख्यकारिका-ईश्वरकृष्ण

Total Marks: 100

- प्र.१ गमे ते त्रयानो सानुवाह सभञ्जयो. (१८)
- (१) ज्ञानाधिकरणमात्मा ।
(२) प्रतिज्ञा-हेतु-उदाहरण-उपनय-निगमनानि पञ्चावयवाः ।
(३) कार्य नियतपूर्ववृत्ति कारणम् ।
(४) उत्क्षेपणविक्षेपणाकुञ्चनप्रसारणगमनानि पञ्चकर्माणि ।
(५) सव्यभिचारः अनैकान्तिकः ।
- प्र.२ गमे ते जे विशे टूंकनोध लजो. (२२)
- (१) संस्कारः त्रिविधः (२) अन्नंलडुः शुपनः सभयः कवन
(३) सप्त पदार्थाः (४) पञ्चहेत्वाभासाः
- प्र.३ न्याय अने वैशेषिक दर्शन विशे विस्तृत नोध लजो. (२०)
- अथवा
- प्र.३ अध्यास अटले शुं ? उदाहरण आपी सभञ्जयो. (२०)
- प्र.४ गमे ते त्रय सानुवाह सभञ्जयो. (१८)
- (१) अन्तःकरणं त्रिविधं दशधा बाह्यं त्रयस्य विषयाख्यम् ।
साम्प्रतकालं बाह्यं त्रिकालमाभ्यन्तरं करणम् ॥
(२) रूपादिषु पञ्चानामालोचनमात्रमिष्यते वृत्तिः ।
वचनादानविहरणोत्सर्गानन्दाश्चपञ्चानाम् ।
(३) सत्त्वं लघु प्रकाशकमिष्टमुपष्टम्भकं चलं च रजः ।
गुरु वरणकमेव तमः प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः ॥
(४) सान्तःकरणा बुद्धिः सर्वं विषयमवगाहते यस्मात् ।
तस्मात्त्रिविधं करणं द्वारि द्वाराणि शेषाणि ॥
(५) तत्र जरामरणकृतं दुःखं प्राप्नोति चेतनः पुरुषः ।
लिङ्गस्याविनिवृत्तेस्तस्माद् दुःखं स्वभावेन ॥
- प्र.५ कोष्पल जे विशे विवेचनात्मक नोध लजो. (२२)
- (१) पुरुष अने प्रकृति पश्येनो सम्बन्ध (२) सांख्यकारिकां निरूपित तत्त्वज्ञान
(३) सांख्यदर्शनना आचार्यो (४) अपवर्गः